складності. Комунікативне завдання повинне пропонувати таким, що вчиться проблему або питання для обговорення, причому учні не просто діляться інформацією, але і оцінюють її. Основним же критерієм, що дозволяє відрізнити цей підхід від інших видів учбової діяльності, є те, що учні самостійно обирають мовні одиниці для оформлення своїх думок. Використання Інтернету у комунікативному підході як не можна краще мотивовано: його мета полягає у тому, щоб зацікавити учнів у вивченні іноземної мови за допомогою накопичення і розширення їх знань і досвіду [4, с. 157].

Однією з основних вимог, що пред'являються до вчення іноземним мовам з використанням Інтернет-ресурсів, є створення взаємодії на уроці, що прийнято називати в методиці інтерактивністю. Інтерактивність – це «об'єднання, координація і взаємодоповнення зусиль комунікативної мети і результату мовними засобами». Навчаючи справжній мові, Інтернет допомагає у формуванні умінь і навиків розмовної мови, а також у вивченні лексиці і граматиці, забезпечуючи справжню зацікавленість і, отже, ефективність. Інтерактивність не просто створює реальні ситуації з життя, але і заставляє учнів адекватно реагувати на них за допомогою іноземної мови [4, с. 211].

Список використаних джерел

1. Клевцова Н. И. Методико-дидактические принципы создания и использования мультимедийных учебных презентаций в обучении иностранному языку / Н. И. Клевцова. – Курск, 2003. – 178 с.
2. Крючков Г. Болонський процес – як гармонізація Європейської системи вищої освіти / Г. Крючков. – Педагогічна преса, 2004. – 104 с.
3. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – Київ, 2002. – 98 с.
4. Традиції та інновації в методиці навчання іноземних мов: [навч. посіб. для студ. і вчит.] / [за ред. М. К. Колкової]. – СПб.: КАРО, 2007. – 267 с.

Андрій Любунь

АРСЕН РІЧИНСЬКИЙ – ВИДАТНИЙ ГРОМАДСЬКО-РЕЛІГІЙНИЙ ДІЯЧ ВОЛИНІ 20-30 РОКІВ XX СТОЛІТТЯ

11 жовтня 2018 року відбулася подія, значення якої важко переоцінити – синод Вселенського патріархату у Стамбулі ухвалив рішення щодо надання Томосу про автокефалію Українській православній церкві [11]. З огляду на вищезазначене, на часі вивчення видатних постатей, які здійснили значущий вклад у справу державотворення, здобуття незалежності нашої держави, становлення Православної Церкви

України та несправедливо були приречені на забуття. Отож, не можна залишити поза увагою постать відомого лікаря, краєзнавця, громадсько-політичного, церковного діяча, релігієзнавця, церковного композитора Арсена Васильовича Річинського. Аспекти окресленої проблеми знайшли своє відображення в наукових дослідженнях з історії, краєзнавства та релігієзнавства (Н. Войтюк [5], А. Гудими [3], А. Колодного [8], П. Кралюка [4], П. Мазура, А. Пісоцького, І. Скакальської [9], Г. Чернихівського [10] та інших.

Метою наукової розвідки є висвітлення громадсько-релігійної діяльності Арсена Річинського у 20–30 роках XX століття на Волині.

Арсен Васильович Річинський народився 12 червня 1892 р. у с. Тетильківці Кременецького повіту Волинської губернії (зараз – Шумський район Тернопільської області) у сімї священика. Священиком, як хотів батько Арсен не став, хоча здобув освіту у Клеванській духовній школі, Кременецькій гімназії та Житомирській духовній семінарії [8]. Восени 1911 року став студентом медичного факультету Варшавського університету та у зв'язку з початком Першої світової війни змушений евакуюватися й перевестися на навчання до Київського університету Святого Володимира, який закінчив 30.03.1917 р. і був затверджений в степені «лекаря со всеми правами и преимуществами, законами сей степени». За свідченнями сучасників, Арсен Річинський був висококваліфікованим фахівцем, лікарем із беззаперечним авторитетом та пошаною з-поміж колег та пацієнтів [8, с. 11].

Починаючи зі студентських років Арсен Васильович веде активне громадсько-просвітницьку, релігійну діяльність – власне за його ініціативи організовуються концерти, вистави; він був постійним лектором на курсах українознавства для педагогів, займався видавничою діяльністю («Ізяславська дорога», «Нові дороги» (1911 р). З 1924 року він починає редагувати і видавати власним коштом «незалежний місячник українського церковного відродження» – «На варті», бере активну участь в церковному комітеті. Окрім цього А. Річинський започатковує серію «Джерела єпископату та повноти ієрархій Української Автокефальної Церкви» [8, с. 12], спрямовану на висвітлення релігійної та духовної культури українського народу [5, с. 81], важливість функціонування української мови [8, с. 124]. На думку П. Кралюка, він намагався знайти оптимальний синтез між національним та релігійним [4]. За висновками фахівців, на сьогодні потребують більш детального вивчення часописи «Нова дорога», «На Варті», Рідна Церква», «Наше братство».

Важливо зазначити, Арсен Річинський по при те, що був талановитим лікарем, ще й видавав друком музичні збірки, такі як: «Скорбна мати», «Українська відправа», «Колядки» [8, с. 23]. Таким чином, його вважають церковним композитором.

Звичайно за свою активну громадсько-релігійну діяльність Арсен Річинський зазнає утисків та переслідувань. За словами дочки Людмили,

тяжка, каторжна доля у родини Річинських: «тата – прекрасного лікаря, справжнього будівничого Української Церкви і культури п'ять разів кидали до тюрми. За що? За українство! За незалежність поглядів. За любов до своєї мови та історії до своєї землі» [8, с. 7]. На самоті, знищений фізично, принижений морально А. Річинський помирає 13 квітня 1956 р. у Казахстані [10, с. 286].

На сьогодні до творчого доробку видатного лікаря, краєзнавця, активного громадського, релігійного діяча почали все частіше звертатися фахівці з різних галузей наук – історії, богослов'я, медицини та інших. Зокрема праця А. Річинського «Проблеми української релігійної свідомості» є ґрунтовною, об'ємною і надзвичайно багатою ідеями, які є на часі.

Список використаних джерел

1. Арсен Річинський і сучасний стан духовного поступу українського народу: наук. зб. / за ред. А. Колодного, П. Мазура. – К.; Кременець, 2011.
2. Борщевич В. Т. Українське церковне відродження на Волині (20–40-ві рр. XX ст.): монографія. – Луцьк: Вежа, 2000. – 346 с.
3. Гудима А. Харизма Арсена Річинського / А. Гудима – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008.
4. Кралюк П. Аристократ духу. Арсен Річинський як мислитель і громадський діяч [Електронний ресурс] / Кралюк П. // Сім'я і дім. – Сімейна енциклопедія. – 5 вересня 2008 р. – Режим доступу: http: //www.simya.com.ua/articles/45/8106/
5. Пісоцький А. Інтелігенція Волині: погляд крізь призму часу / А. Пісоцький, Н. Войтюк. – Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – 174 с.
6. Річинський А. Старий город Волинь / А. Річинський // Інтелігенція Волині: погляд крізь призму часу. – Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. – С. 122–133.
7. Річинський А. Сучасний стан церковнорелігійного життя української людності (Доклад, виголошений на українському православно-церковному з'їзді в Луцьку, 5–6 червня 1927 року) / Річинський А. – 1927. – 18 с.
8. Річинський А. В. Проблеми української релігійної свідомості / упоряд. А. Колодний, О. Саган. – 3-тє вид. – Тернопіль, 2002. – 448 с.
9. Скакальська І. Громадсько-релігійна та краєзнавча діяльність Арсена Річинського / Скакальська І. / Зб. наук. праць Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. – С. 196–199.
10. Чернихівський Г. Портрети пером / Г. Чернихівський. – Кременець, 2001. – 360 с.
11. Автокефалія: чого очікувати після її отримання (дослідження) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://glavcom.ua/ publications/avtokefaliya-chogo-ochikuvati-pislya-jiji-trimannya-doslidzhennya-516523.html.